

INSTRUKCJA BHP na stanowisku hakowego

Uwagi ogólne

1. Hakowy w czasie pracy jest upoważniony do zahaczania lub odhaczania ciężarów oraz podawania sygnałów dźwigowemu w celu bezpiecznego podnoszenia ciężarów.
2. Obsługę haka należy powierzyć pracownikom pełnoletnim posiadającym aktualne badania lekarskie z przygotowaniem zawodowym i 2 letnią praktyką przy przeładunkach, ponadto powinien posiadać przeszkolenie teoretyczne i praktyczne w zakresie wykonywania swojej funkcji, zakończone egzaminem złożonym przed komisją egzaminacyjną.
3. Hakowy powinien znać i stosować obowiązujące znaki, znać obowiązki dźwignicowego oraz umieć posługiwać się tablicami obciążeń lin i łańcuchów.
4. Hakowy podczas pracy powinien obowiązkowo nosić hełm i stosowne do pory roku ubranie robocze oraz powinien mieć kamizelkę odblaskową.

Podstawowe czynności hakowego przed rozpoczęciem pracy

1. Sprawdzić czy miejsce pracy jest należycie przygotowane do bezpiecznego przeładunku, a w szczególności, czy ustawianemu ładunkowi nie będzie groziło przewrócenie się lub osunięcie.
2. Skontrolować czy łańcuchy i liny nie posiadają zgięć, pęknięć, względnie załamań i węzłów oraz czy sprzęt przeładunkowy jest w dobrym stanie technicznym.
3. Zorientować się czy miejsce pracy jest oświetlone w sposób zapewniający bezpieczne dokonanie przeładunku. W razie niedostatecznego oświetlenia zgłosić przełożonemu.
4. Poinformować robotników o dopuszczalnej wielkości ciężarów.
5. Wykonać wszelkie polecenia brygadzysty związane z zabezpieczeniem właściwych warunków pracy zespołu roboczego.
6. Ustawić ciężar w miejscu dobrze widocznym dla dźwigowego.

Czynności wykonywane przez hakowego podczas pracy i po jej zakończeniu

1. Sprawdzić czy robotnicy przeładunkowi formują prawidłowe ciężary i czy je przepisowo zahaczają.
2. Dopilnować przestrzegania dopuszczalnych norm obciążenia urządzeń przeładunkowych, sprzętu przeładunkowego oraz sprzętu zmechanizowanego. Jeżeli ciężar ładunku nie jest hakowemu znany, powinien on żądać od brygadzysty lub magazyniera określenia wagi ładunku.
3. Dopilnować, żeby w miejscu dokonywania przeładunku nie znajdowały się osoby postronne.
4. Zabezpieczyć ostre krawędzie przemieszczanego ładunku przez zastosowanie podkładek z drewna.
5. W przypadku dokonywania przeładunku trawersem wiązać i układać ładunek tak, aby ramiona trawersu były równomiernie obciążone.
6. Przy przeładunku bardzo ciężkich lub przestrzennych ładunków używać oprócz zawiesia także lin pomocniczych o odpowiedniej długości lub specjalnych haków służących do utrzymania ładunku w równowadze.
7. Przed zahaczeniem i podniesieniem ładunku wszystkie jego części grożące spadnięciem usunąć lub zamocować oraz sprawdzić czy na ciężarze nie pozostały jakieś narzędzia.
8. Przed podniesieniem ładunku polecić robotnikom oddalić się na bezpieczną odległość.
9. Po podaniu sygnału do ostrożnego i wolnego naprężenia zawiesi obserwować, czy ciężar jest dobrze zahaczony, a zawiesia dobrze naciągnięte i dopiero potem dać sygnał do dalszego podniesienia ładunku.
10. W razie zauważenia wadliwego zahaczenia lub obwiązania ciężaru niezwłocznie dać sygnał ostrzegający i spowodować opuszczenie ciężaru na podłoże w celu poprawy zawiesi.
11. Jeżeli rodzaj i warunki pracy uniemożliwiają bezpośrednie podawanie sygnałów dźwigowemu przekazywać sygnały za pomocą drugiego dźwigowego lub radiotelefonu.
12. Uważać, aby w czasie przemieszczania się ładunku w linii poziomej ciężar utrzymywał się na wysokości przynajmniej 1m ponad przedmiotami znajdującymi się na jego drodze.

13. W czasie przemieszczania ładunku w linii poziomej śledzić jego przesuwanie się tak, aby stale widzieć ładunek, a jeżeli zauważy nieprawidłowości lub niebezpieczeństwo powinien dać dźwignicowemu sygnał „stój”.
14. W miejscu ustawienia ciężaru ułożyć odpowiednie podkładki umożliwiające łatwe zdjęcie i wyciągnięcie łańcuchów lub lin zabezpieczających je przed uszkodzeniem.
15. Zdejmować zawieszę z haka i usuwać je z ładunku dopiero wtedy, gdy ciężar został już opuszczony i pewnie stoi na podłożu.
16. Po zakończeniu pracy hakowy powinien dopilnować:
  - Zamknięcia drzwi wagonów, burt samochodów ciężarowych itp.;
  - Uporządkowania przez robotników miejsca pracy;
  - Oddania pobranego osprzętu i narzędzi do magazynu podręcznego lub przekazanie następnej zmianie.

Czynności zabronione:

1. Zabrania się przytrzymywania rękami lin lub łańcuchów w razie ześlizgnięcia się ich z podnoszonego ładunku.
2. Zabrania się podnoszenia lub przewożenia ludzi za pomocą urządzeń przeładunkowych.
3. Zabrania się przenosić ciężary ponad ludźmi bądź pojazdami, w których znajdują się ludzie.
4. Usuwania lin i łańcuchów ich ściągania, a także przeciągania pod ładunkiem za pomocą dźwigu jest zabronione.

Uwagi końcowe

1. Hakowy jest odpowiedzialny za prawidłowe formowanie i haczenie ciężarów oraz za bezpieczeństwo ludzi, urządzeń i ładunków w strefie podnoszenia.
2. Hakowy jest odpowiedzialny za wypadki przy pracy, uszkodzenia ładunku lub środków transportowych wynikłe wskutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów niniejszej instrukcji.

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

W razie zauważenia usterek lub jakichkolwiek zagrożeń na stanowisku należy je natychmiast zgłosić bezpośrednio przełożonemu by zostały natychmiast usunięte. Do pracy można przystąpić ponownie dopiero po ich usunięciu i ponownym sprawdzeniu pracy urządzenia.

W przypadku powstania pożaru należy

- ostrzec osoby znajdujące się w obrębie zagrożenia,
- wyłączyć zasilanie budynku w energię elektryczną i odciąć dopływ gazu,
- zaalarmować straż pożarną,
- powiadomić przełożonych o pożarze,
- podjąć decyzję o ewakuacji ludzi,
- przystąpić do prowadzenia akcji gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego.

W przypadku zaistnienia wypadku

- udzielić poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- w razie potrzeby wezwać pomoc lekarską,
- powiadomić przełożonych.

Uwaga

1. W razie wątpliwości co do zachowania warunków bezpieczeństwa pracy pracownik ma prawo przerwać pracę i zwrócić się do przełożonego o wyjaśnienie sytuacji.
2. W przypadku znalezienia się wobec bezpośredniego niebezpieczeństwa ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy. Pracownik w omawianej sytuacji zachowuje prawo do wynagrodzenia, nie może jednak odmówić podjęcia innej, równorzędnej pracy, gdy usunięcie zagrożenia przy poprzednio wykonywanej pracy nie jest możliwe.

ZATWIERDZAM

.....

Sygnalizacja podczas podnoszenia i opuszczania ładunku

Znaczenie sygnału	Opis sygnału	Ilustracja
A. Sygnały ogólne		
Uwaga! Początek kierowania	Obie ręce wyciągnięte poziomo, dłonie zwrócone wewnętrzną stroną do przodu	
ZATRZYMAĆ Przerwa - koniec ruchu	Prawa ręka skierowana do góry, z wewnętrzną stroną dłoni skierowaną do przodu	
KONIEC Zatrzymanie działania	Obie ręce połączone na wysokości klatki piersiowej	
RUCH SZYBKI	Zakodowane gesty sterujące ruchem, przedstawione w tabeli, wykonywane są w szybkim tempie	
RUCH POWOLNY	Zakodowane gesty sterujące ruchem, przedstawione w tabeli, wykonywane są bardzo powoli	
B. Ruchy pionowe		
PODNIĘĆ DO GÓRY	Prawa ręka skierowana do góry z dłonią skierowaną wewnętrzną stroną do przodu - wykonuje wolno ruch okrężny	
OPUŚCIĆ DO DOŁU	Prawa ręka skierowana do dołu z dłonią skierowaną wewnętrzną stroną do przodu - wykonuje wolno ruch okrężny	
ODLEGŁOŚĆ PIONOWA	Dłonie pokazują odpowiednią odległość	

C. Ruchy poziome		
RUCH DO PRZODU	Obie ręce zgięte, dłonie skierowane wewnętrzną stroną do góry, przedramiona wykonują powolne ruchy w kierunku ciała	
RUCH DO TYŁU	Obie ręce zgięte, dłonie skierowane wewnętrzną stroną na zewnątrz, przedramiona wykonują powolne ruchy od siebie	
RUCH W PRAWO OD SYGNALISTY	Prawa ręka wyciągnięta poziomo z dłonią zwróconą wewnętrzną stroną do dołu, wykonuje małe powolne ruchy w prawo	
RUCH W LEWO OD SYGNALISTY	Lewa ręka wyciągnięta poziomo z dłonią zwróconą wewnętrzną stroną do dołu, wykonuje małe powolne ruchy w lewo	
ODLEGŁOŚĆ POZIOMA	Dłonie pokazują odpowiednią odległość	
D. Niebezpieczeństwo		
STOP Zatrzymanie w nagłym przypadku	Obie ręce wyciągnięte do góry, dłonie zwrócone wewnętrzną stroną do przodu	